

شناخت صنعت جهانگردی

شهرام حیدر آبادیان

سجان نور

۱۳۹۱

- سرشناسه : حیدرآبادیان، شهرام، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : شناخت صنعت جهانگردی/شهرام حیدرآبادیان.
 مشخصات نشر : تهران : سبحان نور، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۹۶ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۵-۴۹-۴ : ۱۲۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : گردشگری
 موضوع : جهانگردی و دولت
 رده بندی کنگره : ۳۲۸/۴۷۹۱
 رده بندی دیویی : ۳۲۸/۴۷۹۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۵۹۴۷۲

سبحان نور

شناخت صنعت جهانگردی

مؤلف : شهرام حیدرآبادیان

نوبت چاپ : اول سبحان نور ۱۳۹۱

لیتوگرافی، چاپ، صحافی : نادر، شریف، ایران زمین

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۵-۴۹-۴

قیمت : ۱۲۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، خ انقلاب، خ ۱۲ فروردین، کوچه بهشت آئین، پلاک ۸، واحد ۳

تلفن: ۶۶۹۵۰۸۷۱ - ۶۶۴۸۱۶۴۱ - ۰۹۱۳۴۲۲۰۷۹۵

فهرست مطالب

۹	فصل اول: اصول و مبانی توریسم
۶۵	فصل دوم: پدیده اجتماعی توریسم
۷۳	فصل سوم: بررسی عوامل موثر بر صنعت گردشگری
۱۰۷	فصل چهارم: توریست ها و دولت ها
۱۴۱	فصل پنجم: مطالعات موردی
۱۶۷	فصل ششم: فن راهنمایی تور
۲۲۹	فصل هفتم: خصوصیات راهنمای تور
۲۵۵	فصل هشتم: شناخت روحیات ملل
۲۸۹	منابع

جهانی یابد و طبق استانداردهای تعریف شده در این دانش وسیع، نوعی رقابت لحظه ای و کاملاً جدی ایجاد گردیده که باعث شکل گیری قوی ترین ارتباطات بین المللی شده و این امر بنحوی ارزنده منجر به رشد و شکوفایی روابط انسانی در ابعادی بسیار گسترده می گردد.

بدون شک نخستین جنبش های صنعت جهانگردی امروزی را باید در عصر باستان جستجو نمود؛ زیرا در حدود ۲۵۰۰ سال پیش، همزمان با شکل گیری امپراتوری جهانی هخامنشیان در ایران، شاهد ارتباطات بسیار نزدیکتر مثل مختلف تحت سیطره این دولت جهانی هستیم. با توسعه روزافزون گستره این امپراتوری، از شرق تا غرب عالم آن روزگار، و تابعیت حدود ۲۵ ملت از هخامنشیان و کشف آثار باستانی ارزشمند هنر ملل مختلف از سراسر امپراتوری هخامنشی، می توان به جرات اذعان داشت که نخستین برخوردهای جدی فرهنگی بین ملل شرق و غرب و آشنایی با سرزمین های افسانه ای همچون مصر، از دوران هخامنشی آغاز شد و این امر بواسطه توسعه راه ها، سکونتگاه ها، پیشرفت صنایع دریایی و غیره، شدت بسیار بیشتری گرفت تا آنکه با سقوط دولت هخامنشی در حدود ۳۳۰ پیش از میلاد و ورود علنی فرهنگ و هنر یونان به ایران شاهد توسعه و افزایش روزافزون آشنایی بین ملل شرق و غرب جهان باستان هستیم. بی تردید لشکرکشی های نظامی دولت های قدرتمند روزگار باستان به مناطق دور و نزدیک، و نیز ضرب سکه و توسعه سریع تجارت دریایی را می توان جزء اصلی ترین عوامل برای نوعی آشنایی اساسی با فرهنگ ملل مختلف و ایجاد زمینه بمنظور آغاز شکل گیری جذابیت گردشگری دانست. با گسترش امپراتوری روم باستان در قرن اول میلادی، شاهد توسعه و افزایش فعالیت های راه سازی و ساخت اقامتگاه های مختلف برسر مسیرهای مختلف در محدوده امپراتوری هستیم که این امر در کنار فزونی اطلاعات مردم در مورد شگفتی های جهان، همچون اهرام مصر، اصلی ترین دلیل بمنظور گرایش اشراف به مقوله جهانگردی شد.

در طی قرون وسطی (قرن پنجم تا چهاردهم میلادی) تجارت و مسافرت رونق کمتری داشت و بعلت خرابی جاده ها و خطرات موجود مسافرت اغلب مردم با دشواری فراوان همراه بود و این امر بر رکود جهانگردی تاثیر جدی داشت. بعلت شدت افکار مذهبی کشیشان و تبلیغ دین مسیحیت توسط مسیحیان اروپا و تسلط کلیسا بر کلیه اجزاء زندگی مردم، نوعی از جهانگردی با عنوان جهانگردی مذهبی رواج یافت و بسیاری از کشیش ها با اخذ مجوزهایی از پادشاهان بمنظور تبلیغ دین عیسی مسیح به اقصی نقاط جهان سفر می کردند تا همگان را با اصول این دین آشنا کنند. این امر نوعی ترغیب جدی برای دیدن کلیساهای اروپا و نقاشی های مذهبی آنها ایجاد کرد. در نیمه دوم قرن سیزدهم میلادی، جدی ترین جهانگرد اروپایی، یعنی مارکوپولو مسیری از اروپا به آسیا را پیمود و کتاب او نخستین منبع اطلاعاتی غرب در خصوص چگونگی زندگی در مشرق زمین است. این اطلاعات باعث آشنایی سیار دقیق تر اروپاییان با مختصات امپراتوری چین در دوره گوبلای ناآن گردید و این امر اصلی ترین علت ایجاد جذابیت گردشگری بمنظور دیدن شرق دور در اروپا شد. نخستین مسافرت کاروانی (دسته جمعی) مربوط به کاروانی است که در قرن پانزدهم میلادی از ونیز به بیت المقدس می رفت و قبل از سفر میلانی پول از مسافران دریافت می کردند و در این سفرها نخستین غذاهای فوری را مشاهده کرد.

با شروع عصر رنسانس (قرن چهاردهم تا هفدهم میلادی) بیشتر مسافرت ها با هدف کسب دانش و تجربه آموزی انجام می شد و در انگلستان، ملکه الیزابت اول برای تربیت و پرورش نمایندگان خارجی، مسافرت هایی را برای آنها فراهم نمود. کاروان های مسافرتی دوره ملکه الیزابت، پس از چندی، دارای ساختار و سازمان منظمی و آن را «گروند تور» نامیدند. بیشتر اعضای این کاروان ها از طبقات بالای جامعه و اشراف بودند که برای کسب دانش و فرهنگ مسافرت می کردند. با شروع انقلاب صنعتی (۱۷۵۰ تا ۱۸۵۰ میلادی) پایه و اساس گردش های دسته جمعی بواسطه توسعه خطوط راه آهن و پیشرفت صنایع

مختلف صورت جدی تر بخودگرفت. در ابتدا مسافرت های تفریحی یک روزه بودند؛ زیرا از طرفی مردم دارای توان مالی زیاد نبودند و از طرف دیگر روزهای کاری هفته پنج روز نبود. در پایان قرن نوزدهم میلادی، کارگران تعطیلات سالانه داشتند و برای فرار از مناطق شهری آلوده و شلوغ که تا حدی شبیه جهانگردان کنونی بود، به کنار دریاها سفر می کردند. در آن زمان محل تفریح خانواده های مرده، گسترش یافت و تاسیسات جدیدی بوجود آمد. امروزه با پیشرفت سریع تکنولوژی و افزایش توان مالی افراد، صنعت جهانگردی شکلی متفاوت بخود گرفته است؛ بطوریکه لحظه به لحظه در حال تکمیل و توسعه می باشد. وجود انواع نرم افزارهای کامپیوتری و دسترسی به سایت های مختلف، باعث شکل گیری نوعی گردشگری بنام « گردشگری مجازی » شده که طرفداران فراوانی در اقصی نقاط جهان دارد.

در این مجلد سعی شده با بررسی اصول صنعت گردشگری و ارائه مستندات مرتبط و مقایسه آنها با سایر مباحث مشابه در عرصه جهانی، نوعی نگرش جدید در عرصه این صنعت ایجاد شود. با امید به اینکه مباحث مطرح شده در این کتاب که مطابق با سرفصل های دانشجویان رشته جهانگردی و هتلداری تنظیم گردیده راهگشایی هرچند کوچک در مسیر پیچیده، اما جذاب این دانش جهانی محسوب گردد. در اینجا لازم می دانم از زحمات همیشگی دوست عزیزم جناب آقای اردشیر شکوفه آبکنار (مدیر مسئول انتشارات سبحان نور) که زحمت چاپ اثر حاضر را قبول نمودند تشکر نمایم. امید است در پرتو عنایت خداوند متعال شاهد موفقیت کلیه پژوهشگران در عرصه های مختلف اجتماعی باشیم.

شهرام حیدرآبادیان

بهار ۱۳۹۱ خورشیدی